

A REGGEL

Vidéki előfizetési árak:

Egész évre	20 K
Félévre... ..	10 K
Negyedévre	5 K

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő:
Dr. GENCSI SAMU

Felelős szerkesztő:
HOVÁNYI KORNÉL

Előfizetési árak helyben:

Egész évre	16 K
Félévre... ..	8 K
Negyedévre	4 K

Miskolcz püspöke

A tiszáninneri református egyházkerület üresen állott püspöki széke a mai napon gazdát kapott. Dr. Tüdös István, az alsó-borsodi református egyház espere, a miskolci református egyház egyik lelkésze, az egyházkerület alkotó református egyházak szavazatainak óriási többségével az egyházkerület püspökévé megválasztott. Az új püspök, úgy tudjuk, megtartja miskolci lelkészi állását. Székhelye tehát városunk lesz, személyében Miskolcznak ismét püspöke támadt, ő a miskolci püspök.

Hosszu évtizedeken át nem is egy, hanem két kiváló nagy alakja a magyar protestáns világnak tartotta itt püspöki székhelyét: Kun Bertalan és Zelenka Pál. — Egyházának, nemzetének mindkettő hű és jeles fia. Személyük, méltóságuk, áldásos tevékenységük sokáig volt városunknak büszke ékessége. Amint egymást követve, hirtelen elköltözött e két jeles egyháznagy az élők sorából, Miskolcz nemcsak őket, a kiket személyük szerint is őszintén meggyászolt, — hanem a két püspöki állást is elveszté. Az utódok más székhelyet választottak. A sors rendeléséből ismét püspökváltozás következvén be, Miskolcz ma ismét püspöki székhely lett. Reméljük hosszú évtizedekre!

Az alkotó félikor legszebb idejében, jóformán ifjan érte el dr. Tüdös István a legmagasabb méltóságot, mit egyháza ismer. A kötelességek nagy, széles mezeje vár reá. Istentől nyert tehetségei, munkaszeretete, egyházához való hűsége, nemzete iránti forró szeretete egy nagy, egyházi és közjogi méltóság díszes keretében fognak ezután érvényesülni.

Személyének nagy értékét teljesen megbecsülve, nagydíszű méltóságának tisztelettel adózva, lelkesen üdvözljük őt püspöki állásában. Diadalához, mit a tehetség, a jellem s a munkával szer-

zett, nagy érdemek koszorujával nyújtott át neki a tiszáninneri református egyházkerület, mi szívből szerencsét kívánva bensőleg óhajtjuk, legyen kormányzása egyházára a sikerek és hasznos eredmények, reá nézve pedig a dicsőség és boldogság forrása. Városunk közönsége, melynek javát ő eddig oly sokféleképen és olyan önzetlen buzgósággal mozdította elő, büszke szeretettel üdvözlí őt most a püspöki méltóságában s a lelkes üdvözlés, mely ime osztatlanul száll ma e város lakóinak minden köréből feléje, emelje mai diadalmas napjának fényét s legyen szerencsés, hosszú és boldog püspöki működésének biztató kezdete.

Az új püspök Zemplénnvármegyében, Alsó-Mihályi községben született, 1866. dec. 22-én kisbirtokos szülőktől. Atyja Tüdös János, anyja Molnár Terézia volt. A szülők nagytehetségű egyetlen gyermeküket féltő szeretettel nevelték. Az elemi osztályok elvégzése után Sárospatakra vitték fiukat, aki a gimnáziumi összes osztályokat s a teológiai tanfolyam mind a négy osztályát a legkitünőbb eredménnyel végezte. Már gimnázista korában tekintély volt társai szemében. Mint harmadéves teológus már elnöke volt egy az akadémiai énekkarnak, mint az akadémiai ifjusági irodalmi körnek. E díszes állásait két éven át viselte. Az akadémiai tanulóifjuság a legdiszesebb két állás reáruházásával ismerte el őt kortársaságában a legkiválóbbnak, a legérdemesebbnek.

A teológiai tanfolyamot az 1890-ik évben bevégezvén, kápláni vizsgáját kitünő sikerrel letette s 1891-ben Jénában, majd 1892-ben Kolozsvárott filozófiai tanulmányokat folytatott s 1892-ben kitünő sikerű papi vizsgát tett. Ugyanezen évben megszerelte a bölcsészeti tudori s hittan-tanári okleveleket is, ezeket is

mind kitüntetéssel. Miskolczra 1892-ben jött és az alsó borsodi református egyházkerület hírneves espere, Tóth Dániel miskolci lelkész választotta őt segédlelkészeül.

Egy év múlva Kun Bertalan püspök mellett működött, mint segédlelkész. Ez állásából választott meg a sárospataki akadémia teológiai osztályára a dogmatika tanárává.

Sárospataki tanári működésének ideje a legbuzgóbb tevékenységet fejtve ki, tanári teendőin kívül ellátta a Sárospataki Lapok szerkesztésével járó teendőket is. Mint tanár liberális szeltemben, azonban egyházának hitelvei iránti teljes hűségben nevelte teológusait, akik lelkes szeretettel ragaszkodtak nagy tudományu ifju tanárukhoz. A miskolci református egyház 1903-ban elvesztette nagyérdemű lelkészét Tóth Dánielt, helyét nem választás, hanem ünnepélyes meghívás útján óhajtotta betölteni, ezzel is mintegy kitüntetni kívánván dr. Tüdös Istvánt, kit a megürült állásba lelkészül óhajtott. A főgondnok, Mikuleczky István nagy küldöttség élén járult dr. Tüdös István elé s úgy kérte őt fel a miskolci református egyház lelkészeül. Dr. Tüdös Istvánra nézve tetemes anyagi veszteséget jelentett a felajánlott gyér jövedelmű lelkészi állás elfogadása, ennek dacára engedett a hívó szózatnak. Elfogadta a miskolci lelkészséget s 1905. óta tölti be azt az apostolokra emlékeztető buzgósággal.

Midőn dr. Tüdös István a miskolci református egyház meghívásának engedett s az itteni egyik lelkészi állás betöltésére vállalkozott, annak a benső meggyőződésnek engedett, hogy itt, a tiszáninneri református egyházkerület legnépesebb egyházában, e nagy magyar város rohamosan fejlődő társadalmában reá olyan missio vár, melynek betöltése körül az ő hajlíthatatlan vas erélyére, legyőzhetetlen

munkabírására, egyháza iránti hűséges nagy szeretetére, világlátottságára, ismereteire van szükség. Az egykor oly fényes miskolci református egyház bajokkal, anyagi zavarokkal küzdött, a vallásoktatás ügye, a tanítói fizetések dolga, az iskolák szervezeti ügye sürgős elrendezést követeltek. A város ősi református főgimnáziumának s a tiszáninneri református felsőbb leányiskola sok fontos kérdése megoldásra várt. A rohanva fejlődő társadalom hullámverése az anyagi zavarokkal küzdő református egyház híveinek erkölcsi egyensúlyát bontogatta. Szükség volt valakire, a kinek lelkét a tüzes nyelvek megihlették, kinek erejét a tudás, az akarat, az egyház iránti hűség és szeretet megacélozták: kinek két keze a munkában még nem fárad, Türelme ki nem merül; kinek szeme minden bajt meglát, szive-esze mindenre orvoslást talál. Ezt a valakit a miskolci református egyház dr. Tüdös Istvánban meg is találta.

Mindössze nyolc éve annak, hogy Miskolczon lelkészkedik s ezen idő fele elég volt ahhoz, — hogy minden bajt megorvosoljon.

Az egyház anyagi ügyeit rendbe hozta. A tanítás ügyét az iskolákban felvirágoztatta. A tanítók fizetésének rendezését keresztül vitte. A miskolci református főgimnázium s a református felsőbb leánynevelde bonyodalmas ügyeit szerencsés kézzel elrendezte s a vallásos felolvasások intézményének rendszeresítésével magas értékű szellemi otalomban részesíti egyháza híveit.

Mind e sokoldalú sikerdus működése soha nem gátolta lelkészi tevékenységének szeretetteljes ellátásában, sőt abban sem gátolta őt, hogy élénk tevékenységgel vegyen részt Miskolcz város közérdekű feladatainak teljesítésében. Az Országos Református Lelkészi Egyesület működésében, mint ennek fáradhatatlan alelnöke vesz részt s értekezéseivel, hírlapi cikkeivel magas színvonalu tudományos irodalmi működést fejt ki.

Mint a sárospataki református főiskola egykori tanára bátor és felvilágosult harcosa volt annak az irányzatnak, mely a rég elavult vaskalapos maradi irányzattal szemben a felkinált államségély elfogadását sürgette. E miatt üldözésnek is volt kitéve. Az események neki adtak igazat. Ellenfeleiből hiányzott a loyális emberek igazságszeretete. Midőn Kun Bertalan halála után az egyházkerület vezetését a hívek ráakarták bízni, minden erejüket összetéve keresztülvitték, hogy Fejes István választassék meg az egyházkerület püspökévé. A választás eredményét Tüdős István keserűség nélküli fogadta. Fejes püspököt egyházkerületének kormányzásában teljes hűséggel támogatta. Az agg Fejes István elhunytá után ismét, azonnal Tüdős felé irányult a hívek figyelme. Azonban nem pihentek azok sem, akiknek a dr. Tüdős István rendszeretétől, világosan látó szemétől, erős kezeitől félni okuk volt. A patriarchális elveken épült s ezek szerint kormányzott református egyházakban szokatlan korteskedéssel

küzdöttek dr. Tüdős püspökké választása ellen s a választásnál eddig követett ősi rend megtörésével sinkofálták el egy egész választás eredményét, hogy minél tovább elodázzák a Tüdős megválasztását.

Az egyházkerület egyházainak türelme e szégyenteljes manőverekkel szemben elfogyott, 376 leadott szavazatból 287 szavazat adatott dr. Tüdős Istvánra s ezzel az egyházkerület neki a legpéldátlanabb elégtételt adta meg ellenfelei apró játékaival szemben.

Dr. Tüdős István 1896 óta él boldog házasságban egykori főnöke, Tóth Dániel esperes leányával, Ilonával. Három gyermekük van: Ilonka, László és István.

Az új püspök kormányzása a béke és szeretet jegyében indul. Törekvése az lesz, hogy az egyházkerület ügyei az egyházalkotmány értelmében az egyházak, az egyházi intézmények s a hívek érdekeinek szemmel tartása mellett teljes rendben intéztesse-

nepségen, hanem világiak is. A város és a megye törvényhatósága, bizottságok, iskolák, kulturális és jótékonyági egyesületek, körök, stb.-ik testületileg jelennek meg majd az installáción.

Az ünnepélyes beiktatás rendkívüli egyházkerületi közgyűlés keretében történik. A Palóczy-utcai felsőbb leányiskola dísztermében gyülekeznek és innen a Kos suth-utcai református templomba vonulnak, ahol megtartják az egyházkerületi rendkívüli közgyűlést. Az új püspök leteszi az esküt, ezután beiktatják. Ezzel véget ér a templomi szertartás. Diszced lesz a püspök tiszteletére, majd küldöttségek fognak tisztelegni.

Üdvözlő táviratok.

Már a délelőtti órákban sűrűn érkeztek az új püspökhöz az üdvözlő leiratok:

A tiszántúli egyházkerület nevében hivatalosan, de a magam nevében is tisztelettel és szeretettel üdvözöllek, áldáskívánással köszöntelek magas méltóságodban.

Dr. BALTAZÁR DEZSŐ
debreceni ref. püspök.

Őszinte gratulációnkat küldjük: Tóth Béla, Zoványi Jenő, dr. Szabó Sándor, Rohoska József, Lengyel István és dr. Debrecezyi Árpád.

A tiszáninneni református egyházkerület új püspökét szeretettel üdvözlö.

Dr. LENCZ GÉZA,
teológiai professor.

A felemelő eredmény alkalmából lelkes örömmel üdvözlö és köszönt tiszteelő híved

ELEKES IMRE,
pataki tanár.

Sikeres, áldásos működést és boldogságot kíván

Dr. GERÖCZ KÁLMÁN
pataki jogtanár.

Őszinte szerencsekívánatát küldi

ROHOSKA JÓZSEF
teológiai tanár és családja

Igaz örömmel és lelkesedéssel gratulál a fényes győzelemhez

NAGY LAJOS, tanár

Püspökké választásod alkalmából szívből üdvözlö

SZABÓ ANDOR,
mező-keresztesi lelkész és családja.

Igen szívesen üdvözöllek legjobb kívánataimmal püspökké választásod alkalmából

KISS JÓZSEF.

Határtalan tisztelettel, lelki örömmel üdvözöllek tanítóegyletünk nevében főpásztori méltóságodban. Ilyen főpap illik hozzánk.

BAKSA.

Fényes diadalunkhoz örömmel küldi üdvözlötét

HALÁSZI.

A fényes sikerhez fogadja meleg gratulációmát

SZILÁGYI MIKLÓS

Legmélyebb tisztelettel és őszinte szívből sok szerencsét kíván

NAGY MIKLÓS kereskedő.

Püspökké választásod alkalmából szívből üdvözlö

SZABÓ és családja,

A belső ember legtisztább örömeivel köszöntünk és legjobb kívánataink mellett tiszteletteljes üdvözlötünket küldjük kerületünk megválasztott püspökének

BODOR és SIMON.

Nagy örömmel, szívből gratulálók méltóságodnak

ALLENDER.

Délután deputációk és magánok tisztelegtek dr. Tüdős István református püspöknél.

Mozik a város ellen

Szabályrendelet kritikája

(A Reggel tudósítójától.) A Reggel tegnapi számában ismertettük a városi tanács mozisabályrendelet-tervezetét és Fazekas Dezsőnek, az Apolló tulajdonosának a nyilatkozatát, amelyben a szabályrendeletet kritizálta. — A Reggel munkatársa ma beszélt Nagy Sándorral, az Uránia bérlőjével is, aki a következőkben festette le a miskolczi mozitulajdonosok helyzetét:

— Sokan vannak, akik a mozit aranybányának tekintik és azt hiszik, hogy ez a legjobb vállalkozás a világon. Arra azonban senki sem gondol, hogy ez a legnagyobb rezsivel dolgozó vállalkozás. Nekem naponta százötven-százhatvan koronányi kiadásom van. — Évente több mint hatvanötezer koronával kell dolgoznom. Hogyan lehet ezt ma még Miskolczon behozni akkor, amikor vannak napok, hogy az összegbevétel nem tesz ki többet negyvenötven koronánál. Igaz ugyan, hogy vannak nyolcvan-száz koronás, — sőt néha nagyon nagy slágernél két-háromszáz koronás napok is, ezek azonban olyan ritkák, mint a fehér holló. Előfordul, hogy vasárnap ezer ember látogatja meg a mozit s ilyenkor mindenki összecsapja a kezét: istenem, milyen aranybánya ez a mozi! De arra senki sem gondol, hogy ennek az ezer embernek legnagyobb része gyerekekből áll, akik csak huszonkét filléres helyre mennek. Kifizetnek havonta csupán rendőrségre és tűzoltóságra háromszáz koronát. Eddig csak egy rendőr jött naponta a moziába. Most már egy rendőrbiztos is vigyázz a rendre,

A püspökválasztás részletei

Üdvözlötek Tüdős Istvánhoz

A tiszáninneni református egyházkerület püspökválasztási aktái végképpen lezárultak: dr. Tüdős Istvánt óriási szótöbbséggel püspökké választották. Tüdős István grandiózusan fényes győzelmet aratott, fölényesen került ki a választási kampányból. A Révész-Radácsy-párt megtört, heves agitációjuk nem használt semmit, — mert a közbizalom dr. Tüdős István mellett nyilvánult meg és kétszázegy szótöbbséggel küldték az öt megillető püspöki méltóságba.

A Fejes István református püspök halálával megüresedett püspöki méltóságra még a múlt év végén indult meg a szavazás. — Január hó nyolcadikán bontották fel Sátoraljai helyen az egyházkerületek szavazatait. Annak idején A Reggel részletes tudósításokban közölte az eredményt, — amely a következő volt:

Dr. Tüdős István	182
Radácsy György	110
Révész Kálmán	77

A Miskolczon megtartott rendkívüli egyházkerületi közgyűlésen hirdették ki az eredményt. Ezen a közgyűlésen elhatározták, hogy új szavazást rendelnek el. A harc újból előlről kezdődött, vehemensen, nagy szorgalommal agitáltak a Révész-Radácsy-párton, míg dr. Tüdős István hívei méltóságteljes nyugalommal viselkedtek.

A szavazás eredménye.

Ma délelőtt bontották fel Sátoraljai helyen, Dókus Ernő egyházigazgató elnöke mellett a tiszáninneni református egyházkerület püspöki állására leadott szavazatokat, amelynek eredménye a következő:

Leadott összesen 376 szavazólap.

Ebből nyert:

Dr. Tüdős István 287

Révész Kálmán 81

Novák Lajos 1

Radácsy György 4

Nem szavazott 1

Megsemmisített 2

Általános szótöbbség tehát 201

A tiszáninneni református egyház püspökévé, a szavazás eredménye szerint dr. Tüdős Istvánt választották meg.

Az installáció.

Dr. Tüdős István tiszáninneni református püspököt — mint ezt A Reggel jelentette — március hó tizedikén fogják nagy ünnepek között méltóságába beiktatni. — Az installáció impozáns keretek közt fog lefolyni. Nemcsak egyházi méltóságok, intézetek, testületek és egyházkerületek fogják képviseltetni magukat ezen az ün-

ami négy korona napi kiadástöbbet jelent. Rengeteg kellemetlenség ér szinte napról-napra. Ki se lehet mondani, mennyi bajt, — zavart okoz a hatóság. A plakátokkal, amiket az embereim kiragasztanak, azokkal is töméntelen baj van. Ismeretlenek, fogalmam sincs, hogy kicsodák, napról-napra rendszeresen letépi a falról. Azután most megint két új mozira adott engedélyt a városi tanács. Egyiket a Buzatéren, másikat pedig a Sörház-utca 25—27. szám alatt fogják építeni. A buzatéri Király-mozgó nekem igen sokat árt, mert hiszen az én százhatvan koronás rezsimmel szemben, — ő alig dolgozik ötven-hatvan koronás napi kiadással. Miskolcz ma még nem bír el többet két mozinál. A szabályrendeletnek különben leglehetetlenebb része az, ahol azt mondja, hogy az engedélyeket bármikor visszavonhatja, mert csak bérbe adta ki azokat. — Az ilyen visszavonás esetén kimondhatatlan sok kár hárulhat egy mozisra és ezt a kárt ki fogja megtéríteni?

Nagyon panaszkodnak tehát a mozgósínház tulajdonosok a szabályrendelet ellen és izgalommal várják a legközelebbi városi közgyűlést.

Olcsóbb lett a patika

Panaszkodnak a gyógyszerészek

(A Reggel tudósítójától.) A belügyminiszter a régi szokáshoz hiven évenként állapítja meg hivatalosan forgalomban levő gyógyszerek árát. Rendszerint január hó 1-én szokott ez a rendelet megjelenni, az idén azonban egy kicsit elkészt, csak ma jelent meg és így az újonnan megállapított árak csak március 1-én lépnek életbe. A gyógyszerészek a rendeletben foglalt intézkedéseket nem fogadják nagy örömmel, mert véleményük szerint a miniszter kisértéridegen bánik a gyógyszerészi karal és óhajatainak csak némileg tesz eleget. Az új rendeltről Baruch Gyula, az országos gyógyszerész-szövetség borsodmegyei szakosztályának igazgatója ezeket mondta A Reggel munkatársának:

— A gyógyszerárak hullámlása a kereskedelmi piac árulámlásával van szoros összefüggésben és miután a piac árai estek, a gyógyszerek, különösen a leginkább frekventált szerek árai. — A belügyminiszternek ma kibocsátott rendelete alapján lényegesen csökkentek, a patika az egész vonalon olcsóbb lett. — Érthető, hogy mi gyógyszerészek nem lelkesedünk túlságosan ezért a rendeletért, annál kevésbé, mert nézetünk szerint a belügyminiszter ur más társadalmi osztályok helyzetéhez

mérten kisértéridegen bánik velünk, nem méltányolja előterjesztéseinket és különösen a munkadíjak felemelésére vonatkozó kérelmünket utasította el. — Ebben a helyzetben vége van már az aranyjezi szép napoknak, a politika ma már nem az a jövedelmező üzlet, ami régebben volt, egyáltalán nem mondható rózsásnak a gyógyszerészek helyzete.

Az idén különösen nagy csökkenés fog beállni a jövedelm-

ben, mert éppen a leginkább frekventált gyógyszerek árát szállították le, csekély vigaszt nyújt tehát ezzel szemben a ritkábban keresett gyógyszerárak magasabb ára.

Ezeket mondta a gyógyszerészek nevében Baruch Gyula, mi pedig csak azt fűzzük hozzá, hogy Sándor János belügyminiszter bizonyára teljesíteni fogja a gyógyszerészek jogos óhajatait, ha ezektől a közérdek nem szenved kárt.

Fegyelmi panasz Radácsy György ellen

Beszélgetés Zoványi Jenővel. Újból elfoglalja tanszékét.

(A Reggel tudósítójától.) A püspökválasztás ma Miskolczra hozta Zoványi Jenő sárospataki teológiai tanárt, akit régi barátság fűz dr. Tüdős István református püspökhöz. Zoványi elsőnek akart üdvözölni püspökké választása alkalmából dr. Tüdős Istvánt. A Reggel munkatársa a püspöki rezidenciában találkozott a kiváló tanárral, akinek ezelőtt két esztendővel el kellett hagyni tanszékét, mivel ellenségei rásiítotték, hogy egyházellenes irodalmi munkásságot fejt ki.

Zoványi Jenő ügye annak idején országosan nagy hullámokat vert fel. Vanak azonban az ügynek olyan fontos részletei, melyeket a közönség ne mismer. A tulajdonképeni kulisszatitkok nem jutottak napvilágra. Zoványi Jenő elmondta munkatársunk előtt az ügy ismeretlen részleteit, a tulajdonképeni rugókra mutatott rá.

Az ügy előzményei nagyon is messzire húzódnak vissza. — Tíz esztendővel ezelőtt kezdte Zoványi Jenő teológiai tanár dr. Tüdős István akkori lelkészszel együtt azt a komoly mozgalmat, amelynek az volt a célja, hogy a sárospataki kollegium gazdasági vezetését és viszonyait megreformálja; friss, egészséges szellemet akart bevinni az ősi falak közé és az államsegély igénybevételeire is akciót kezdett. A maradi gondolkozó, kényelemszerető sárospatakiaknak nem tetszett Zoványi Jenő munkássága, forradalmárt láttak benne, felforgatót és renitens embert, aki nem respektálja a létező dogmákat. Különösen Radácsy Györgynek és társainak szurt szemet Zoványi akciója. Létalapjukat látták megtámadva, az elevenükbe vágott a fiatal, munkaképes, nagy tudású tanár. Hajsztát indítottak ellene. Zoványi állta a

harcot. Nem ijedt meg az epigonoktól, nem félt a fenyegetésektől, hanem haladt a maga igaz, becsületes útján. A kirohanások egymást érték, a kisebb torzsalkodások napirenden voltak. Radácsy György és jól szervezett társasága, ahol csak tehetett, ártott Zoványinak. Sokáig nem tudtak beleszólni, nem tudták eltalálni az Achilles sarkát. Egyszer azonban fényes alkalom kínálkozott. Zoványi Jenő teológiai tanár tollából megjelent egy Kalvinról írt történelmi bírálat. Az értékes, tartalmas munka volt a veszte, ez képezte a tanszékétől való megfosztás alapját. A könyv megjelenése után nagy zajt csaptak ellenségei, írását egyházellenesnek deklarálták, rásiítotték, hogy szégyent hozott a református egyházra. Ez ezelőtt két esztendővel történt, Zoványinak menni kellett. A konvent később kimondta, hogy írása nem képez fegyelmi vétséget és visszahelyezte állásába. — A tanszékét azonban mind a mai napig nem foglalhatta el.

A Reggel munkatársa kérdést intézett Zoványi Jenő tanárhoz az írást, mondaná meg, hogy jelenleg milyen fázisában van az ügy.

— Engem — mint ez ismeretes visszahelyeztek állásomba és újból megkaptam a tanszékemet. A püspökhelyettes: Radácsy György azonban, aki az elnökségnek nem tagja, holott engem az elnökség rehabilitált, *önhatalmulag visszahelyeztek. Radácsy György ezt azért tette, hogy ne intézkedhessek ügyemben és hogy késleltethesse a visszahelyezést. Radácsy György ellen ezért fegyelmi panaszt adtam be hivatali határonnal való visszaélés és felsőbb hatóságok iránti engedetlenség miatt.* Állítólag Radácsy az én

visszahelyezésemet megfélebbezte a dunamelléki egyházkerületi bíróság elnökéhez. Arról azonban Radácsy György megfélebbezte, hogy az egyházi törvények abszolút kizárják az egész ügyben való felebbezési jogot és így ethát ezzel is törvénytelenéget követett el.

Tulajdonképpen hogyan lehetne a visszahelyezés ügyében radikálisan végezni?

— Csak egy módon lehetne segíteni: Dókus Ernő egyházgondnok erélyes fellépése véget vethetne a huza-vonának. Az egyházgondnok ur azonban sokkal békeszeretőbb ember, semhogy várná leletne tőle a közbelépést.

— Tanár ur most is Sárospatakon lakik?

— Igen. Ott is maradok és az elhagyott tanszékem újból el fogom foglalni.

Révben a beosztási javaslat Tisza a munkapárti politika diadaláról

(Fővárosi tudósítónktól.) Az ellenzék bizalmatlansági indítványának mai képviselőházi tárgyalása minden politikai jelentőséget nélkülözött. Az indítvány indokolása felölelte mindazon pontokat, melyeket az ellenzék a parlament harcok folyamán már több alkalommal felhozott. A gravamenek nem lettek alaposabbak az által, hogy őket Mezőssy kötötte bokrétaiba. Igen jó hatást tett, hogy Beöthy Pál elnök be sem várva Mezőssy beszédét, sorra vette az ellenzék állítólagos sérelmeit és konciliáns hangon kimutatta azok alaptalanságát. Tisza István miniszterelnök szintén szolgáltatott néhány argumentumot annak igazolására, hogy az ellenzéknek nincs igaza, mikor az elnökséget velük szemben pártossággal vádolja meg, sőt a kormányelnök éppen azt igazolta, hogy az elnök igen nagy lojalitással védi a kisebbség szólásszabadságát.

Az ellenzék mai akciójának belső jogosultságát zajos jelenetekkel igyekezett pótolni és különböző szeméiyes természetű felszólalásokkal közel négy órán át foglalkoztatta a parlamentet. A személyes természetű vita érdekes incidense volt Berzeviczy Albert beszéde, akit egy idő óta az ellenzék előszeretettel támad, nyilván azért, mert nem veti magát a kisebbség karjaiba. Berzeviczy ma igen energikusan felvilágosította az ellenzékét, hogy ne várjanak tőle támogatást azok, akik a mai sajnálatos helyzetet tulajdonképpen felidéztek.

Szász Károly elnök öt perccel tizenegy óra előtt megnyitja az ülést.

Nagy Sándor előadó betérjeszti a zárószámadási bizottság jelentését az 1912. évi zárószámádról.

Az elnök jelenti, hogy Beöthy Pál a képviselőház elnöke napirend előtt való felszólalásra kért engedelmet és hogy neki az engedelmet erre meg is adta.

Beöthy Pál, a képviselőház elnöke, arra való tekintettel, hogy ellene bizalmatlansági indítványt megokoló Mezőssy Béla beszédében azokra is kiterjeszkedik, a miket most fog a szülő kifejtetni. A magyar nemzet történetének voltak fényes napjai...

Készséggel tettem eleget annak a fölhívásnak, hogy tagja legyek az elnökségnek. Készséggel vettem részt az enyhébb eszközök alkalmazásával is Návay Lajos elnöksége alatt. A mikor az ő kísérletei meddőnek bizonyultak, készséggel vállalkoztam azoknak az erősebb eszközöknek alkalmazására is, a melyeket alkalmazni Tisza István kezdett meg, hogy a Ház munkaképességét visszaszeressük. Az elnökség minden tényéért nemcsak vállalom, de követelem is a felelősséget. (Folytonos zaj.) Elnöktársaim óhajtására ki kell jelentenem, hogy az egész elnökség szolidáris velem. Áttérek ezután az indítvány egyes pontjaira. (Nagy zaj.)

Arra a megjegyzésre, hogy az elnök nem rendelkezik állásának tekintélyével, e vádat illetően vitába nem bocsátkozik, mert a maga tekintélyének meglétét nem kívánja bizonyítani. E kérdést eldönteni a Ház hivatott. Az alkotmányos munka és a szólásszabadság megvédésével az elnökség nem szolgált rá arra, hogy ezúri pálcát törjenek föltette. (Zajos érijzés és taps jobbról.)

Mezőssy Béla: Mielőtt az indítványt megokolná, meglepetését fejezi ki a miatt, hogy az elnök jónak látta már a megokolás előtt az indítvánnyal vitába bocsátkozni. Az elnök azt mondotta, hogy lojális akart lenni a szólóval szemben. Ő a maga részéről lojalitást sem az elnöktől, sem a többségtől nem kér és nem is fogad el. (Zaj a jobboldalon.) Csak egy nő elbánást kér a többségtől és az elnöktől.

Felolvassa bizalmatlansági indítványát és befejezi beszédét.

Tisza István kijelenti, hogy a házszabálysértés szabályzerűen reperiáltott. Ismerteti a házszabályok történetét.

Ezalatt Lovászy Márton és Nagy Sándor összeszólalkoznak. Később parázs vita támad Székely Ferenc és Podmaniczky Endre között.

A Ház ezután határozott, hogy a bizalmatlansági indítványt nem tűzi napirendre.

Berzeviczy Albert szen élyi kérdésben kér szót. Válaszol Pallavicini Györgynek. Berzeviczy reflektál Rakovszky felszólalására. A személyi ügyekből eredő felszólalásoknak ezzel vége szakad.

Elnök háromnegyed két órakor az ülést felüggeszti.

Szünet után Dányán Vazul és Popp Csicsó nemzetiségi képviselők bírálják a kerületek beosztásáról szóló javaslatot, amelyet nemzetiségi szempontból sérelmesnek tartanak.

Blahó Pál elosztja a nemzetiségek aggodalmát, a javaslatot min-

den tekintetben kielégítőnek tartja.

Tisza István gróf miniszterelnök emelkedik szólásra. Kijelenti, hogy kerülni akar minden nemzetiségi vonatkozást, holnap ugyanis lesz alkalmunk ezt kifejtetni. — A nemzetiségi szempontokkal bizonyos erkölcsi obligót kellett vállalni. A magyar szupremáciának a természetes uton kell haladni. A legközelebbi választások már az új törvény alapján fognak lefolyni, ha addig a Házat nem kell feloszlatni. Részletezi, hogy a javaslattal sikerült a választói jogot nyolcvan százalékkal kiterjeszteni. Beszél az eddigi kormányok választójogi javaslatairól, ismerteti a Kristóffy-féle javaslatot. — végül rátér arra, hogy veszedelmes lett volna az ellenzék választójogi javaslata, amely mind között a legrosszabb volt. Beszédét így végzi:

— Örök büszkeséggel tekintek vissza arra a harcra, amelyet ezekkel a javaslatokkal szemben kifejtettem. Lelkemből örülök, — hogy a Damoklész kardot, amely ezeknek a javaslatoknak az alakjaiban állandóan a nemzet feje felett függött, sikerült elhárítanom. Fanatikusnak és Don Quijotának tartanak és ezzel csufolnak. Sokáig egyedül harcoltam a harcot. Örülök, hogy végtére is megértettek és pártot tudtam elveimnek szerezni. Győzött a fanatizmus, amely jó fegyvernek bizonyult.

A miniszterelnököt a Ház percekig tapsolta őszinte, egyenes beszédéért.

Elnök kéri a javaslat elfogadását.

Rakovszky Iván előadó apróbb módosításokat ajánl. Elfogadják.

Harkányi János kereskedelemügyi miniszter módosításait ugyancsak elfogadja a Ház.

Ezután a javaslatot általánoságában és részleteiben is elfogadják.

Elnök indítványozza, hogy a holnapi ülés napirendjén a választókerületekről szóló javaslat harmadszori olvasásában szerepeljen.

Ilyen irányban határoznak, mire az ülés véget ér.

URÁNIA

Nagy Mozcószínház (Széchenyi-utca) 100.

Műsor február 20-án, 21-én és 22-én

Fehér

a fekete ellen

Detektívdráma 4 felvonásban.

Rendes helyárak.

Előadások kezdete fél 5, fél 7 és fél 9

Jegyek előre válthatók a Mozi irodájában és a Fischer-féle dohánytözsdeben Grand Hotel épület.

A Reggel telefonszámai:

Kiadóhivatal . . . . 114.
Szerkesztőség . . . . 315.

A Kamara a közigazgatás reformjáról

(A Reggel tudósítójától.) A miskolci kereskedelmi és iparkamara nevében Radwány István kir. tanácsos és Sugár Ignác titkár az alábbi érdekes feliratot intézték a miniszterelnökhöz és a belügyminiszterhez:

A reform jelentősége.

Nagyméltóságú Miniszter Ur! A közigazgatás reformjának korszerűsége és iparos közönséget természetesen szerfelett érdekli. Folyó évi február hó 5-én tartott teljes ülésünk tehát kötelességének tartotta, hogy hazánk e nagy ügyével foglalkozzék. Mert habár nem ismeretes e reformnak sem alapelve, se egyes részletei, a mi állásfoglalásunkat megkönnyítene, nem tartjuk soha eléggé korának, hogy szavunkat az 1868. évi VI. tc. szerint az általunk képviselt osztályok érdekében hajtassuk. Ennek oka az, hogy nemcsak jogunk van a kereskedelmet és ipart érintő e kérdésben is nézeteinket tolmácsolni, de már eleve is megelőzni óhajtjuk, hogy ebben a nagy nemzeti jelentőségű munkában bármely lépés történjék meghallgatásunk mellőzésével, hogy rólunk ám nélkülünk tárgyalassanak oly ügyek, a melyek a kereskedelem és ipar eleven testébe mélyen belevágnak.

Az érdekeltség meghallgatása.

Kérjük a kereskedelmi és ipari érdekeltségnek és így ez osztályok törvényes képviselőinek a Kereskedelmi és iparkamaráknak már a tárgyalások legkezdtelegesebb megindításakor való megkérdezését, mert hivatásunk körében, évtizedes tapasztalatokra, a közigazgatással való állandó és intenzív kapcsolatból fakadó ismeretekre támaszkodhatunk. Támaszkodhatunk arra, hogy a kereskedő és iparos közönség igényeit, természetét és viszonyait tüzetesen ismerve és azokat a mai rendszer mellett is a közigazgatási élet minden vonalán képviselve és lehetőleg érvényre juttatva — módunk van a nagy reform mű megalkotását ez oldalról előmozdítani, amiként szívesen is vállaljuk és ajánljuk fel közreműködésünket azért, hogy e reform gyakorlati és a kereskedelmi és ipar testéhez simuló lehessen.

A Kereskedelmi és Iparkamara szerepe.

A Kereskedelmi és Iparkamarát nemcsak a rég megalkotásra váró ipartörvény érdekelheti, hanem a közigazgatási jogszabályok egész komplexuma. És annál inkább kell súlyt helyezni részvételünkre, mert előreláthatólag hamarabb kerülhet megvalósításra az általános közigazgatás rendezése, mint az ipartörvény megalkotása, így az utóbbi fog alkalmazkodni az előbbinek szervezetéhez és szerkezetéhez.

Súlyt kell helyezni részvételünkre továbbá azért, mert figyelniük kell arra is, hogy a közigazgatás rendezése a Kereskedelmi és Iparkamarákról szóló 1868. évi VI. tc. rendelkezéseit nemcsak közvetlenül, de közvetetten se érintesse hátrányosan és befolyásolhassa a kamarák közjogi állását, ne érintesse azon törvényes önkormányzatát, amely egyedüli biztosítéka a kereskedelmi és ipari osztályok köznézetének szabad és független megnyilatkozásának. Legnagyobb gondunk és legfőbb célunk azonban az, — hogy bármily alapelveken épül is fel a modern Magyarország közigazgatási rendszere, ebben, ennek működésében, szerveinek megnyilatkozásában a kereskedelem és ipar közreműködése, — részvétele és befolyása intézményesen biztosítottassék.

A jó közigazgatás és az ipar és kereskedelem érdekei.

Ezuttal nincs helye és ideje azon közismert, de jogos és alapos panaszok előadásának, amelyekről évtizedek óta hangos a kereskedelem és ipar. Elég ha utalunk arra, hogy a kereskedelem és ipar szervezete mennyire érzékeny a közigazgatás egész rendjével és menetével szemben. Ez osztályok élete, fejlődésével együtt járó változatosság, amely pillanatról-pillanatra újabb és újabb problémákat tár a közigazgatás elé, szövevényes állapotok rendezésének szükségével kénytelen nehéz feladatok gyors és gyakorlati megoldását hátrítani a közigazgatás intőzkedő szerveire. — Az érzékeny közgazdasági életnek épen kereskedelem és ipari része az, amelynek fejlődése és fejlesztése elvitázhatlan nemzeti érdek.

Városaink emelkedése elválhatlan kapcsolatokkal van hozzáncolva. Sőt talán az iparfejlesztési közvetlen állami akció kisebbitése nélkül mondhatjuk, hogy a jó közigazgatás nagyobb jelentőségű kereskedelmet és ipart előmozdító, megerősítő és emelő tényező, mert az összes kereskedelmi és ipart, ennek minden tagozatát, — az ebben működő minden egyént közvetlenül és saját személyében éri és érinti. Épen ezért azon tiszteletteljes kérelemmel fordulunk Nagyméltóságodhoz, hogy a közigazgatási reform tárgyalásába, bár kétségtelenül ennek nemzetünk jövőjére való politikai hordereje, már kezdőlegesen is a kereskedelem és ipar törvényes érdekképviselőit, az 1868. évi VI. tc. alapján működő Kereskedelmi és Iparkamarák joga szerint is őket megillető szerepét: biztosítási és közreműködésbe bevonnai méltóztassék, amire kész örömmel és legmesszebb menő kötelességgel vállalkoznak, maguk részéről is tartozó feladatuknak tartván egy gyakorlati jó közigazgatás megteremtésére irányuló komoly munka legteljesebb támogatását.

A püspök jövedelme Intimitások a püspök jövedelméről

(A Reggel tudósítójától.) A laikusok fantáziájában úgy él a püspöki jövedelem, mintha az Dárius kincsével vetekedne. Valóságos regényeket képzelnek el róla. A katolikus püspököknek tényleg sok a jövedelmük és vannak ecclesiák, melyeknek a jövedelme felér akár milyen miniszteri jövedelemmel is. A református püspököknél azonban másként áll a dolog. A református püspökök vagyoniilag inkább az ecclesia militanshoz, a harcoló egyházhoz számítanak.

A most megválasztott miskolczi püspöknek, dr. Tüdös Istvánnak is aránylag nagyon szerény jövedelme lesz. Összjövedelme nem tesz ki többet tizenkilencezer koronánál és ennyit is csak úgy, hogy megtartja eddigi lelkészi állását, ami nyolc-kilencezer koronával jár. A tisztán püspöki jövedelem nem tesz ki többet tízezer koronánál, amit az egyházközségek adnak össze. Ebből az évi tizenkilencezer koronából kell fizetnie elsősorban a saját utazási költségeit, másodsorban pedig egyházmegyei közgyűlések alkalmával a lelkészek uti költségeit.

Dr. Tüdös István nem áhitozik fényes jövedelmek után s a püspökség sem ezért kellett neki. — Hanem csupán mert biztos kezében akarta tudni ezt a bizalmi vezető állást. Tüdös István alelnöke az Országos Református Lelkészek Egyesületének s ezt a tisztjét továbbra is meg akarja tartani, — hogy ezzel szolgálatakat tegyen az ecclesia militansnak. Ez az egyesület tudvalevőleg a legliberálisabb alapon áll. Az új püspök nagyon szerényen fog élni, épen úgy mint eddig, zajtalanul, csöndesen és inkább munkában töltve el az életét. Akárcsak valami szerény falusi református lelkész.

A REGGEL előfizetési árai:

Helyben:

Egész évre	16 K
Fél évre	8 K
Negyed évre	4 K

Egyes szám ára 4 fillér.

=

Vidéken:

Egy évre	20 K
Fél évre	10 K
Negyed évre	5 K

A Reggel hirdetései biztos sikert hoznak

Elítélték a kardlapozó rendőrt

=

Három havi fogház

(A Reggel tudósítójától.) Egy volt közrendőr: Lükő László állott ma a törvényszék előtt súlyos testisértés büntetéssel és hivatalos hatalommal való visszaélés vétségével vádolva. A rendőr megfélekedett magáról, elvesztette józan kritikai képességét és indokolatlanul fegyvert használt védtelen emberek ellen. Annak idején az esetről A Reggel részletes referátát közölt és a könnyelmű rendőr példás megbüntetését követelte. Kétszeresen súlyos elbírálás alá esik Lükő László cselekménye, mert egy olyan embert bántalmazott, akinek semmi köze nem volt az előzetes civódáshoz, aki távolból nézte a rendőrök brutalitását és csupán az volt minden bűne, hogy egy noteszbe jegyezte, hányszor üti arcul a rendőrt a botrányokozót. A rendőrt ez a látvány felbőszítette, vak dühvel rontott Tóth József vasuti tisztviselőre és dacára annak, hogy a tisztviselő annak rendje és módja szerint igazolta magát, bekísérte és többször megkardlapozta.

Az előzmények.

A múlt év október hó 20-án Pásztor Lajos és Endrei István és még néhány társa az utcán nagy lármát csaptak. Nagy Lajos szolgálatot teljesítő rendőr igazolásra illetőleg neveik bemondására szólította fel őket. A kissé ittas állapotban lévő emberek durván válaszoltak a rendőrnek, megtagadták az igazolást és eltávoztak. — Nagy Lajos rendőr nyomon követte az ellenszegülőket és miután egymaga velük szemben célt érni nem remélt, egy fiút segélyért kiüldött, aki csakhamar Lükő László rendőrrel tért vissza. Lükő közeledtére Pásztor Lajos három társa közül kettő elszaladt és csak Endrédi István maradt vissza Pásztor Lajos mellett. — A két ember most már minden rendzavarás nélkül folytatta útját, Lükő azonban elébük került és kardjával mindkettőjüket megvagdalta, anélkül, hogy a rendőri beavatkozás ilyen fokára bármi okot szolgáltatott volna.

A megpofozott tisztviselő.

A brutális jelenetnek többek között szemtanuja volt Tóth József üzletvezetőségi tisztviselő, aki noteszbe ártatlanul jegyezgetett. Erre valaki figyelmeztette Lükőt. A rendőr odament a tisztviselőhöz és igazolásra szólította. Tóth József arcképes igazolványt vett elő és ezzel igazolta magát. — A rendőr ennek dacára kardot rántott és többször végig vágott rajta, majd pedig úgy öt, mint Endrédi Istvánt és Pásztor Lajost a központi rendőrségre kísérte.

Vizsgálat a rendőr ellen.

Tóth József tisztviselő panaszkodott az igazságtalan rendőr ellen. Horváth Károly tb. rendőriőkapitány vezette az ügyben a vizsgálatot. A nyomozat folyamán beigazolást nyert, hogy Lükő László indokolatlanul használta kardját, hivatalos hatalmával visszaélt és ezért ott kellett hagynia állását. Lükő László levetette a rendőri uniformist.

A tárgyalás.

A miskolczi kir. törvényszék Geöcze Bertalan táblabíró elnöke mellett ma vont a felelősségre a volt rendőrt, akit az ügyészség súlyos testisértés büntetéssel, egy rendbeli súlyos testisértés vétségével vádolt. Szavazó bírák voltak Tóth és Sztolarik törvényszéki bírák. A közvédat Ébneht Lajos kir. ügyész képviselte, Endrédi István sértettet Láng Lajos ügyvédjelölt védte. A bizonyítási eljárás befejezése után a pörbeszédekre került a sor. Ébneht Lajos kir. ügyész tárgyilagosan világította meg a vádat és kérte a törvényszéket, hogy a volt rendőrt példásan ítélje el. Láng Lajos ügyvédjelölt dr. Gimes Jenő helyettese, érdekesen ismertette a bűntudást.

Az ítélet.

A törvényszék bünyösnek mondotta ki Lükő Lászlót és három havi fogházra ítélte.

Szezón

Február,

20, 21. Cholnoky Jenő szabad egyetemi előadásai.

23. Sztankóczy László szabad egyetemi előadásai.

24, 25. Papp Loránt szabad egyetemi előadásai.

26. A Halmay—Rákos—Haydu trio estélye.

27, 28. Eöttevényi Nagy Olivér szabad egyetemi előadásai.

A női haj, hakitavasodik Elmondja egy fodrász

(A Reggel tudósítójától.) Tegnap megírtuk, hogy milyen ruhákat fognak viselni a nők a most reánk köszöntő tavaszon. Ma a hajviseletről mondunk el egyet-mást, mert hiszen a hölgyeknél a frizura épp úgy váltakozik, mint a ruha, vagy a harisnya, a divat parancsszavára. Az idei tavaszon nagyon szép divatnak fog hódolni az európai elegáns hölgyvilág. — Gondos Sándor miskolczi női fodrász a tavaszi frizurákról a következőkben konferál.

A kalap nélküli frizurák, a mit estélyeken szoktak viselni, lényegükben hasonlítani fognak a farsangi frizurákhoz azzal az eltéréssel, hogy a téli magas frizuráknál a kontyot egy ondulált rész képezi, míg tavasszal fonott kontyot fognak viselni különböző nagyságokban. Kalaphoz, korzóra, szorosan fülhöz simuló, ondulált részeket fognak hordani, két erős cakkal, a homlokra fürtök jönnek és a konty nagyságát mindig a kalaphoz fogják irányítani. Természetesen minden frizura ondulálva lesz. Diszekben a „reif“ lesz a legkitarobb, de némi kevés reményt lehet fűzni ahhoz is, hogy a strasszköves dolgok megmaradnak.

A színes hajviseletről nálunk szó sem lehet. Párisban, ahol az első próbakísérletet tették — felsültek vele. De meg furcsa is volna. Képzeljünk el egy hölgyet lila hajjal, vagy zölddel... A párisi fodrászok azt hitték, ha a fehér rócócó hajviselet meg tudott honosodni az előkelő társaságokban és az a mai napig is tartja magát. — Falkavadászatokon és különböző udvaroknál úgy a lila és az egyéb erős ríkító színek is visszhangra fognak találni. — Tévedni azonban csak abban tévedtek, hogy a rócócó széppé teszi a hölgyeket, míg a ríkító színű paróka kevésbé áll

jól minden hölgy arcához. A színes hajviselet eddig csak a színpadot hódította meg, de ott is szemelőtt tartják azt, hogy jól áll-e a művésznőnek és megfelel-e a helyzetéhez.

Egyébként a tavaszi hajviselet oly bájos lesz, hogy ha kitudják használni a hölgyek, lesz miben gyönyörködni a férfiaknak.

APOLLO

nagy mozgószínház.
WEIDLICH-palota

Már csak rövid ideig látható, a 20-ik század legnagyobb csodája a

Gladiátorok

Előadások kezdete:

kétköznap d. u. 6, este fél 9 órákor. Vasárnap d. u. fél 3, fél 5, fél 7 és este fél 9 órákor.

HIREK.

Politikai afférek

Ifj. Kubinyi Géza és Lovászi Márton párbaja

(Fővárosi tudósítónktól.) A mai viharos képviselőházi ülésen két politikai affér is támadt. Lovászi Márton ifj. Kubinyi Gézával, Podmaniczky Endre Székely Ferencz volt igazságügyminiszterrel találkozott össze. Lovászi Mandorff Géza báró és Csuha István képviselők útján provokáltatta ifj. Kubinyi Gézát, aki Almásy László és Farkas Zoltán képviselőket nevezte meg segédeikül. A segédek kardpárbajban állapodtak meg. A párbaj este fél hat órákor volt a Rákosi-féle vívóteremben. Az ellenfelek hevesen csaptak össze. — Rövid küzdelem után ifj. Kubinyi Géza a karján megsebesült, mire a segédek kimondták a harc képtelenségét.

A másik politikai affér békésen nyert elintézését. — Podmaniczky Endre Telegdy József és Farkas Zoltán útján provokáltatta Székely Ferencz volt igazságügyminisztert, aki Déry Zoltánt és Bethlen István grófot nevezte meg segédeikül. Székely Ferencz segédei felük ne-

vében kijelentették, hogy a „gazember” kifejezést feltételesen használta és sérteni nem akart. Ezzel az ügy békésen elintézését nyert.

— Az új pétervári nagykövet. *Becsből* jelentik: Szapáry gróf, a monarchia pétervári nagykövete tegnap kihallgatáson jelent meg Miklós orosz cárnál és átadta a megbízó levelét.

— Köszönetnyilvánítás. A miskolci Takarékpénztár 100 koronát adományozott szentegyletünk jótékony céljaira, mely nemes adományért hálás köszönetét nyilvánítja a Chebra-Kadisa elnöksége.

— Adományok. Néhaj Fischer Ignác ravatalára szánt koszorúmegváltás címen a népkönyha céljaira özv. Fischer Ignácné 20 kor., Roth Henrikn. Nagyváradi és Halász Miksa Kaposvár 15—15 koronát voltak szívesek adományozni, amiért ezúton mond hálás köszönetet a Miskolci izr. Nőegylet elnöksége.

— A Természetbarátok Turistaegyesülete f. évi február hó 21-én, szombaton este fél 7 órákor Klein Lipót Hunyady-utcai vendéglőjének külön helyiségében rendkívüli taggyűlést tart, melynek tárgyat pénztáros választása és esetleges indítványok képezik. A vezetőség a tagokat ez úton tisztelettel meghívja.

— Helyi, illetve megyei képviselő kerestetik szabadalmazott amerikai villamos porszívógép egyedélárusítása céljából. (Csak bej. cégek). A gép rendkívül olcsó ára következtében óriási jövedelemre számítható. Érdeklődők keretnek a Grand Hotelba i. hó 20-án és 21-én d. u. 1—3 óra között 52-es szobába, ahol a gyár képviselője a gépet bemutatja.

— A miskolci dohánybevaltó hivatali szolgák mozgalma. A Reggel megírta, hogy a miskolci dohánybevaltó hivatali szolgák mozgalmat indítottak rendszeresítésért és családi pótlékért. Értesülésünk szerint a mozgalomhoz az egész ország összes dohánybevaltóhivatali szolgálai csatlakoztak.

— Leesett az emeletről. Az Árpád-utcai Lefkóvics-féle ház építkezésénél súlyos baleset történt. Harakály József huszonkét éves napszámos, aki egy csigával dolgozott, megcsuszott a tizenhárom méter magasságban levő emeletről és lezuhant. A szerencsétlen ember jobb lábát eltörte. Az Erzsébet-kórházba szállították, ahol ma délután hallgatta ki Petrovay Ákos rendőrfogalmazó.

— Halál az olvasztókemencében. Budapestről jelentik: A Váci-uti Ganz-gyárban ma délután, az egyik olvasztókemencében egy munkás megsebesedett holtestté találták. A vizsgálat során megállapították, hogy Gandella János

a szerencsétlen. Valószínűnek tartják, hogy Gandella öngyilkossági szándékból vetette magát az olvasztókemencébe.

— Máramarosi sikkasztó Miskolczon? Stein Nándor huszonnégy éves bőrkereskedősegéd ma délelőtt Máramarosszigeten ezer koronát sikkasztott és a pénzzel Miskolczra szökött. A máramarosszigeti rendőrfőkapitány értesítette a miskolci rendőrséget. Halmay Gyula ügyeletes rendőrkapitány azonnal megtette az intézkedéseket Stein Nándor elfogatására.

— Lebontották a tiszavidéki állomás „sötét kapuját.” Megszűnt egy miskolci specialitás, az az iromba nagy füstös fekete faalkotmány volt, amely a tiszavidéki állomás felvételi épülete előtt dísztelenkedett. Az ugynevezett befutó csarnok ez, amely a miskolciaknak régi, évtizedes megszokott látványossága volt, mint példának okáért a főtcaj... sötétbapu. Ez a csarnok tényleg sötét is volt, kapu is volt, de már nincsen, mert lebontották. Néhány oszlop ott meredezik még, de egy-két nap alatt már nyoma sem lesz a vasut sötét kapujának. Most már csak az lenne jó, ha a város sötét kapuja is hasonló sorsra jutna.

— A Vörös-Kereszt ápolónői tanfolyama. A Magyar vörös-kereszt egyesület önkéntes ápolónői tanfolyamot rendez. A tanfolyam a Miskolci Erzsébet-kórházban március 1-én kezdődik. A tanfolyam teljesen díjtalan. A résztvevők költsége mindössze abból áll, hogy a betegápolás ideje alatt a kórházban viselendő fehér, mosó vászon felső ruhából minta szerint ki-ki 3—4 darabot készíttet magának. A tanfolyamok befejeztével a kiképzettek a vörös-kereszt önkéntes ápolónői címet, és arról, hogy a tanfolyamot elvégezték, bizonyítványt nyernek. Megkapják azonkívül a magyar Vörös-kereszt egyesület karszalag-jelvényét, amelyet hivatalos működésük közben viselni fognak. Kötelezni, még háború esetén sem lehet egyiküket sem arra, hogy szolgálatot tegyenek. Erre csupán az önként vállalkozók fognak behivatni és ezek is csak lakóhelyükön fognak szolgálatot teljesíteni. A tanfolyamra jelentkezni Köllner Károly kórházi igazgató főorvosnál lehet.

Házra és földbirtokra törlesztéses jelzálogkölcshöz 15-től 50 évig terjedhető visszafizetés mellett kieszközöl Lukács Vilmos bankügynőkségi irodája Miskolcz, Kazinczy-utca 5. szám.

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Péntek: A kis király, operett.

Szombat: A kis király.

Vasárnap: A kis király.

— Az iglói diákok — délután. Vasárnap délután leszállított helyekkel Farkas Imre poétikus, — gyönyörű dalokban bővelkedő diáktörténete. „Az iglói diákok” keletül színre, amelyben az egész operette-személyzet fellép.

Kiadó lakás

Belegrad-utca 7. sz. alatt

egy külön bejáratu utcai eszmosan berendezett szoba al-kowal március 1-ére és egy szoba, konyha, speiz május hó 1-ére kiadó. Sck

Esetleg a ház is eladó

Legolvasoitabb

miskolci lap

A REGGEL

APRÓ HIRDETÉSER

Jó házból való,

megbízható fiatal leány pénztárnoknői vagy hasonló alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. 231

GyujtósnaK való

hulladék papir

zsákonkint 20 fill.-ért

kapható Klein és Ludvig könyvnyomdájában Hunyadi-utca 2.

Miskolczi Agrárbank**Polgári Takarékpénztár**

Részvénytársaság

Széchenyi-utca 58. sz. (földszint).

Alaptőke: 1.500.000 K.

Pénzbetéteket átvesz kamatoztatás céljából betétkönyvecskére és folyószámlára.

Váltókölcsönöket leszámítol.

Jelzálogkölcsönöket ad házakra és földbirtokra.

Törlesztéses jelzálogkölcsönt nyújt 10-től 65 évig terjedő lefizetés mellett.

Előleg kölcsönöket engedélyez tőzsdén jegyzett értékpapírokra, vidéki pénzügyintézetek és iparvállalatok részvényeire és ezeknek megbízásból való átvételével és eladásával is foglalkozik.

Részvényeket, külföldi pénzeket és kisorsos értékpapírokat bevált.

Dyviskót deponál.

Finanszíroz kereskedelmi, ipari és gazdasági vállalatokat.

Működése kiterjed továbbá az összes bankszerű üzletekre.

Makulatura papírnagyban és kicsinyben kapható
Klein és Ludvig nyomdájában

I. Gyermekeimnek nem adok élesztővel készített tésztaakat, férjem, ki gyermekorvos, határozottan ellensége az ilyeneknek. Minthogy azonban a kicsinyeknek a tészta kell, lepényt, tortákat és felfújtat *Dr. Oetker-féle sütőporral* készítek nekik. Vacsorára gyermekeim tejből és tojásból puddingot kapnak, mit a kitűnő *Dr. Oetker-féle pudding-porokkal* készítek el, vagy pedig crémet *Dr. Oetker-féle dibona-crémporral* változatoság kedvéért kicsinyeimnek időközönként *Dr. Oetker-féle vörösdarát* adok, ami egy kitűnően frissítő utóétel. Mindezen ételek izletesek, táplálók és last not least voltak dacára olcsók.

K.

Mázaspármagas fizetéssel
újságárusításhoz**Felvétetik**

Groszmann Jágó

hirlapirodájában

Miskolcz, (Sötét-kapu sarok.)

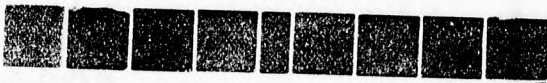
Könnyű kereset

Havonta **4 — 500** koronát biztosan kereshet ha a „Miskolczi Merkur“-nál (Deák-utca 6. szám a.) ügynökséget vállal kötelezettség nélkül.

Mellékfoglalkozásként is üzhető.

A Főutca közvetlen közelében
5 lakásból álló földszintes
ház nagy udvarral eladó.

Tudakozódni a kiadóhivatalban

Luxusfürdő

Putnokon, gyönyörű fekvésű szőlők között, nyári szezonra, 16 káddal, parkírozott kerttel, tekepályával, nyári mulatságokra alkalmas táncteremmel, lakás és mellékhelyiségekkel, nyílt italméréssel

azonnal bérbeadó.

Értekezni lehet az új tulajdonosnál:
ifj. SZLABÉJ JÁNOS, Putnok.

KLEIN ÉS LUDVIG

KÖNYVNYOMDA ÉS KÖNYVKÖTÉSZEZET

Telefonsz. 114. □ MISKOLCZ □ Hunyadi-u. 2.

Készülnek izléses, modern kivitelben és olcsó árakon:

Báli és lakodalmi meghívók

Eljegyzési értesítések,

Levélpapírosok és borítékok

Falragaszok, körlevelek

Árjegyzékek, röplapok

Névjegyek, gyászjelentések

Könyvek, füzetek

Újságok, diszmunkák

és egyéb könyvnyomdai és könyvkötészeti munkák.

**Felsőmagyarország legszállítóképesebb
könyvnyomdája és könyvkötészete.**

1914. évi m. kir. adómentes $4\frac{1}{2}\%$ -os törlesztéses állami járadék-kölcsön.

Kibocsátva 500.000.000.— korona=425.000.000.— n. b. márka=525.000.000.— frank=20.833.333⁶/₈ font sterling névértékben.

A tervszerinti törlesztés **1919. szeptember 1-én** kezdődik. Fokozott sorsolás vagy felmondás legkorábban **1924. március hó 1-re** eszközölhető.

Aláírási felhívás.

Ezen kölcsönből

400.000.000.— korona

=240.000.000— n. b. márka=420.000.000,— frank=16.666,666¹³/₄ font sterling névértékű

1914. évi magyar királyi adómentes $4\frac{1}{2}\%$ -os törlesztéses állami járadék-kölcsön

ezennel nyilvános aláírásra bocsáttatik.

Az aláírás történik:

a) oly módon, hogy fizetésképen az 1914. július 1-én és 1915. január 1-én esedékes 1912. évi m. kir. $4\frac{1}{2}\%$ -os állampénz tájegyek, melyekből tudvalevőleg összesen M. 106.000.000.— névérték van forgalomban, nyújtatnak be az alább felsorolt aláírási helyeknél; **a kiosztásnál az ily jegyzések teljes összegükben fognak tekintetbe vétetni;**

b) készpénzfizetés ellenében és pedig mindkét esetben:

1914. február 21-én, szombaton

az egyes aláírási helyeknél szokásos üzleti órákban és az illető helyeken közzéteendő feltételek mellett:

Budapesten:

a magyar királyi központi állampénztárnál,
a Magyar Általános Hitelbanknál,
a m. kir. postatakarékpénztárnál,
a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnél,
a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál,
a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbanknál,
a magyar szent korona országainak területén:

valamennyi kir. állampénztárnál és adóhivatalnál;

továbbá:

a Magyar Általános Hitelbank,
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank,
a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank,
a Wiener Bank-Verein és
az Angol-Oesterreichische Bank című intézetek összes fiókjánál

Az aláírási ár úgy az 1912. évi $4\frac{1}{2}\%$ -os magyar kir. állami pénztárjegyek beszolgáltatása esetén, mint készpénzaláírásokra néve **90.45%-t** tesz, hozzáadva az 1914. évi március hó 1-től az átvétel napjáig járó $4\frac{1}{2}\%$ -os folyószelvénykamatokat.

1914. szeptember hó 1-ig terjedő zárolási kötelezettséggel történő jegyzések különös figyelemben fognak részesülni.